

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB320006
NAZWA
OBSZARU Jezioro Świdwie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB320006	Powrót

1.3. Nazwa obszaru

Jezioro Świdwie

1.4. Data opracowania 2002-05	1.5. Data aktualizacji 2025-02

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2004-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	rozp. MŚ z dn. 21.07.2004 r. w sprawie osop

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
14.3722

Szerokość geograficzna
53.5586

2.2. Powierzchnia [ha]:

7196.24

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki			Populacja na obszarze							Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
B	A229	Alcedo atthis			r	5	10	p		M	D			
B	A056	Anas clypeata			r	5	10	p		M	D			
B	A052	Anas crecca			r	1	3	p		M	D			
B	A053	Anas platyrhynchos			c	300	300	i		M	D			
B	A053	Anas platyrhynchos			r	70	90	p		M	D			
B	A055	Anas querquedula			r	10	12	p		M	D			
B	A051	Anas strepera			r	30	40	p		G	C	B	C	C
B	A041	Anser albifrons			c	500	4000	i		M	C	C	C	C
B	A043	Anser anser			r	100	130	p		G	C	B	C	C
B	A039	Anser fabalis			c	500	4000	i		M	C	C	C	C
B	A089	Aquila pomarina			r	1	1	p		G	C	C	C	C
B	A059	Aythya ferina			r	1	5	p		M	D			
B	A061	Aythya fuligula			r	1	3	p		M	D			
B	A021	Botaurus stellaris			r	10	15	cmales		M	D			

B	A224	Caprimulgus europaeus		r	2	3	p			M	D				
B	A136	Charadrius dubius		r	1	3	p			M	D				
B	A198	Chlidonias leucopterus		r	1	5	p			M	D				
B	A197	Chlidonias niger		r	3	7	p			G	C	B	C	C	
B	A031	Ciconia ciconia		r	2	5	p			G	D				
B	A030	Ciconia nigra		r	1	2	p			M	C	C	C	C	
B	A081	Circus aeruginosus		r	6	22	p			M	D				
B	A084	Circus pygargus		r	1	1	p			M	D				
B	A122	Crex crex		r	12	22	cmale			M	D				
B	A037	Cygnus columbianus bewickii		c					P	DD	D				
B	A038	Cygnus cygnus		c					P	DD	D				
B	A036	Cygnus olor		r	15	20	p			M	D				
B	A238	Dendrocopos medius		p	3	4	p			M	D				
B	A236	Dryocopus martius		p	30	45	p			M	D				
B	A027	Egretta alba		c					V	DD	D				
B	A098	Falco columbarius		c					R	DD	D				
B	A103	Falco peregrinus		c					V	DD	D				
B	A320	Ficedula parva		r	10	13	p			M	D				
B	A125	Fulica atra		r	1	8	p			M	D				
B	A153	Gallinago gallinago		r	20	60	p			G	C	C	C	C	
B	A123	Gallinula chloropus		r	13	15	p			M	D				
B	A127	Grus grus		r	70	90	p			G	C	B	C	C	
B	A127	Grus grus		c	250	1000	i			G	C	B	C	C	
B	A075	Haliaeetus albicilla		r	1	3	p			M	C	C	C	C	
B	A022	Ixobrychus minutus		r	1	2	males			M	D				
B	A338	Lanius collurio		r	10	26	p			M	D				
B	A340	Lanius excubitor		r	3	5	p			M	D				
B	A246	Lullula arborea		r	30	50	p			M	D				
B	A272	Luscinia svecica		r	50	70	p			G	B	A	C	B	
B	A070	Mergus merganser		c	10	120	i			M	D				
B	A073	Milvus migrans		r	2	4	p			M	C	C	C	C	
B	A074	Milvus milvus		r	4	5	p			M	C	C	C	C	

B	A094	Pandion haliaetus		r	1	1	p		M	C	C	C	C
B	A323	Panurus biarmicus		r	60	80	p		M	D			
B	A072	Pernis apivorus		c				P	DD	D			
B	A072	Pernis apivorus		r	2	3	p		M	D			
B	A005	Podiceps cristatus		r	5	15	p		M	D			
B	A006	Podiceps grisegena		r	16	26	p		M	C	C	C	C
B	A120	Porzana parva		r	25	40	cmales		G	B	A	C	B
B	A119	Porzana porzana		r	10	30	cmales		G	C	B	C	C
B	A118	Rallus aquaticus		r	250	350	p		G	B	B	C	B
B	A336	Remiz pendulinus		r	4	5	p		M	D			
B	A193	Sterna hirundo		r	1	3	p		M	D			
B	A307	Sylvia nisoria		r	8	12	p		M	D			
B	A004	Tachybaptus ruficollis		r				R	DD	D			
B	A165	Tringa ochropus		r	5	15	i		M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	17.17
N19	9.39
N06	1.32

N16	7.82
N17	32.26
N07	7.95
N12	24.08
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar położony jest w całości na terenie województwa zachodniopomorskiego, w gminie Police i w gminie Dobra. Obejmuje wycinek południowego fragmentu mezoregionu Równiny Wkrzańskiej, zawierający się pomiędzy miejscowościami: Stolec, Rzędziny, Łęgi, Grzeczka, Sławoszewo, Węgorz, Podbrzezie, Poddymin, Dobieszczyn, fragmentem granicznego jeziora Stolsko i granicą polsko-niemiecką. Jest to obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu (pagórki, wały wydmy, zatorfione niecki deflacyjne, kotliny wytopiskowe), z centralnie położonym, eutroficznym jeziorem Świdwie. Akwen jest wyłycony (głębokość maksymalna 2,1 m, głębokość średnia 0,7 m), zarastający roślinnością szuwarową, z charakterystyczną mozaiką siedlisk w jego otoczeniu (łąki i nieużytki, szuwały trzcinowe i turzycowe, olsy). Pozostałą część ostoi stanowią lasy i bory Puszczy Wkrzańskiej (bory sosnowe świeże, bagienne, buczyny, olsy), zaś od południowo-zachodu – rozległe, poprzecinane rowami melioracyjnymi grunty rolne (łąki, pastwiska, grunty orne), w mozaice z niewielkimi śródpolnymi zadrzewieniami, małymi zbiornikami wodnymi (w większości są to wyrobiska potorfowe) i zabagnionymi nieckami. Obszar ostoi znajduje się w zlewni rzeki Gunicy, która wpływa na warunki hydrologiczne występujących tu siedlisk. Obecnie poziom wody w jeziorze Świdwie jest stabilizowany za pomocą progów piętrzącego na ujściu ciek z jeziora.

4.2. Jakość i znaczenie

Ostoja Jezioro Świdwie PLB320006, pomimo niewielkich rozmiarów, stanowi ważny element korytarza ekologicznego ptaków. Jej centralnym punktem jest płytkie, eutroficzne jezioro Świdwie, pełniące funkcję ważnej ostoi ptaków wodno-błotnych, zarówno lęgowych jak i przelotnych. Obserwowano tu co najmniej 40 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 z późn. zm.). Dostatek szuwarów i turzycowisk sprawia, że obszar ten stanowi istotne lęgowisko chruścieli, w szczególności zielonki Zapornia parva, kropiatki Porzana porzana i wodnika Rallus aquaticus. Znaczne zagęszczenia osiągają tu także populacje podrózniczka Luscinia svecica, gęgawy Anser anser i krakwy Mareca strepera. Obszar jako Ostoja Świdwie PL004 został zakwalifikowany do międzynarodowej sieci obszarów IBA (Important Bird Areas), spełniając kryteria B1i, B3, C2 oraz C6. Wraz z sąsiednimi obszarami specjalnej ochrony ptaków, OSO Ueckermünder Heide DE2350401 i OSO Ostoja Wkrzańską PLB320014, stanowi funkcjonalny element sieci zróżnicowanej mozaiki siedlisk, zabezpieczającej odpowiednie biotopy o charakterze lęgowym, żerowiskowym i odpoczynkowym dla gatunków będących przedmiotami ochrony w tych obszarach Natura 2000. Część ostoi objęta jest ochroną jako rezerwat przyrody Świdwie, stanowiący jeden z kilkunastu obszarów wodno-błotnych w Polsce wyznaczonych do ochrony w ramach Konwencji Ramsarskiej. Za przedmioty ochrony w obszarze, oprócz gatunków których lokalne populacje przekraczają 0,5% populacji krajowej, uznano także stwierdzane tu populacje gatunków rzadkich, zagrożonych oraz istotnych w skali regionu.

A051 krakwa Mareca (daw. Anas) strepera, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (populacja jest skupiona w centralnej i zachodniej części obszaru, co jest ściśle związane z lokalizacją większych akwenów (jezioro Świdwie, jezioro Stolsko, stawy Stoleckie) jak i mniejszych oczek wodnych i zabagnień na podmokłych łąkach (okolice m. Rzędziny, Łęgi); liczebność lokalnej populacji krakwy, na podstawie danych z lat 2020-2021 oszacowano na 30-40 par lęgowych, co w odniesieniu do zasobów krajowych wynoszących 3000-4000 par lęgowych (dane z lat 2013-2018) stanowi 0,8-1,16%)
- stan zachowania: ocena B, stopień zachowania siedliska: II (dostępne dobrze wykształcone szuwały trzcinowe porastające zabagnienia i podmokłe łąki oraz brzegi zbiorników wodnych)
- izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A041 gęś białoczelna Anser albifrons, pop. migrująca

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (jezioro Świdwie stanowiło ważne noclegowisko gęsi w latach 90-tych, gdzie jesienne liczenia wykazywały liczebności w zakresie 3900-5800 osobników (najwyższe liczebności notowano w latach 1990-1991 – ok. 13 000 osobników), zaś wiosenne – maksymalnie 6160 osobników; po roku 2000 ilość obserwowanych gęsi na przelotach zmalała (koncentracje stad mieszanych od 500 do 2000-3000 osobników); obecnie liczebność gęsi białoczelnej na przelotach w tym rejonie szacuje się na 500-4000 osobników, co stanowi poniżej 0,5% populacji migrującej przez Polskę; tym niemniej gatunek ten stanowi nadal przedmiot ochrony z uwagi na wielkość obszaru, jego położenie na trasach przemieszczania się gatunku, oraz dobre perspektywy utrzymania odpowiednich siedlisk)

- stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (obecność naturalnych zbiorników wodnych w otoczeniu gruntów rolnych)

- izolacja: ocena C

(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A043 gęgawa *Anser anser*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (gatunek regularnie lęgowy w obszarze, notowany głównie w jego centralnej części oraz wokół m. Stolec, przy czym większość par lęgowych skoncentrowana jest wokół jeziora Świdwie; szacowana liczebność 100-130 par stanowi 1,3-1,8% krajowej populacji gęgawy)

- stan zachowania: ocena B, stopień zachowania siedliska: II (w obszarze występuje znaczna liczba zbiorników wodnych z dobrze rozwiniętą strefą szuwarową, zabagnienia zarastające trzciną)

- izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A039 gęś zbożowa *Anser fabalis*, pop. migrująca

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (jezioro Świdwie stanowiło ważne noclegowisko gęsi w latach 90-tych, gdzie jesienne liczenia wykazywały liczebności w zakresie 3900-5800 osobników (najwyższe liczebności notowano w latach 1990-1991 – ok. 13 000 osobników), zaś wiosenne – maksymalnie 6160 osobników; po roku 2000 ilość obserwowanych gęsi na przelotach zmalała (koncentracje stad mieszanych od 500 do 2000-3000 osobników); obecnie liczebność gęsi zbożowej na przelotach w tym rejonie szacuje się na 500-4000 osobników, co stanowi poniżej 0,5% populacji migrującej przez Polskę; tym niemniej gatunek ten stanowi nadal przedmiot ochrony z uwagi na wielkość obszaru, jego położenie na trasach przemieszczania się gatunku, oraz dobre perspektywy utrzymania odpowiednich siedlisk)

- stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (obecność naturalnych zbiorników wodnych w otoczeniu gruntów rolnych)

- izolacja: ocena C

(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A089 orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (w granicach ostoi funkcjonują dwie strefy ochronne wyznaczone dla tego gatunku; 2-3 pary lęgowe stwierdzane były regularnie w latach 80-tych i 90-tych, ostatnie badania inwentaryzacyjne wykazały 1 parę w roku 2020; obecnie wielkość populacji szacuje się na 1-2 pary lęgowe, co stanowi poniżej 0,5 % populacji krajowej; gatunek ten występuje także w sąsiednich ostojach Natura 2000: niemieckim Ueckermünder Heide DE2350401 (stanowi przedmiot ochrony), oraz w Ostoi Wkrzańskiej PLB320014 (jest na liście SDF z kategorią D), w związku z czym ujęcie go na liście przedmiotów ochrony jest zasadne z punktu widzenia ochrony gatunku i funkcjonowania sieci Natura 2000)

- stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (w obszarze dostępne są podmokłe, trudno dostępne kompleksy leśne odpowiednie do gniazdowania, oraz tereny otwarte stanowiące żerowiska)

- izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (w latach 90-tych gatunek regularnie gniazdujący na jeziorze Świdwie w liczbie 14-80 par lęgowych; obecnie notowany jest duży spadek liczebności, zgodny z trendem całej krajowej populacji (gatunek ujęty na czerwonej liście ptaków Polski z kategorią VU narażone); od roku 2018 wielkość populacji w obszarze oscyluje w granicach 3-7 par, nie przekraczając 0,5% populacji krajowej szacowanej na 2000-3000 par lęgowych; z uwagi na status gatunku w kraju oraz potencjalną możliwość zwiększenia jego liczebności w obszarze po wdrożeniu działań ochronnych czynnej dotyczącej m.in. eliminacji drapieżników naziemnych czy zwiększenia liczby potencjalnych miejsc lęgowych, pozostaje na liście przedmiotów ochrony obszaru)

• stan zachowania: ocena B, stopień zachowania siedliska: II (elementy dobrze zachowane, dostępne płycizny akwenów porośnięte roślinnością wynurzona)

• izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A030 bocian czarny *Ciconia nigra*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

• populacja: ocena C (potwierdzone lęgi gatunku miały miejsce w obszarze do lat 80-tych XX wieku, od tego czasu regularnie obserwowane są dorosłe osobniki w porze lęgowej jednak bez potwierdzenia gniazdowania; wielkość populacji oszacowano na poziomie 0-2 par lęgowych, co stanowi poniżej 0,5% populacji krajowej – z uwagi na fakt że bocian czarny występuje także w sąsiednich ostojach Natura 2000: niemieckim Ueckermünder Heide DE2350401 (stanowi przedmiot ochrony), oraz w Ostoi Wkrzańskiej PLB320014 (jest na liście SDF z kategorią D), uznano że jego wykreślenie z listy przedmiotów ochrony byłoby niekorzystne z punktu widzenia ochrony gatunku i funkcjonowania sieci Natura 2000)

• stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (leśne fragmenty obszaru są dogodnie do gniazdowania gatunku, ale wskazuje się na niedostatek dobrej bazy żerowej)

• izolacja: ocena C

(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A0153 kszyc *Gallinago gallinago*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

• populacja: ocena C (gatunek regularnie lęgowy; zgodnie z danymi obejmującymi przedział czasowy od lat 90-tych XX wieku do roku 2021, wielkość populacji waha się na poziomie 20-60 par lęgowych, przy czym podczas inwentaryzacji przeprowadzonej w całym OSO w sezonie lęgowym w 2020 roku stwierdzono 54-67 par, a w 2021 roku odnotowano bardzo podobną liczebność wynoszącą 52-63 par; przeprowadzone badania wskazują na znaczenie ostoi dla utrzymania lokalnie licznej, stabilnej populacji gatunku, która może także zasilać sąsiednią populację stanowiącą przedmiot ochrony w obszarze Ueckermünder Heide DE2350401; pomimo że nie przekracza ona 0,5% populacji krajowej, zagęszczenie par lęgowych, status gatunku w kraju (gatunek znajduje się na czerwonej liście ptaków Polski z kategorią narażony VU), oraz powiązanie z innymi obszarami Natura 2000 uzasadniają uznanie gatunku za przedmiot ochrony obszaru)

• stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (dostępne dogodnie lęgowiska i żerowiska, duża część z nich jest ekstensywnie użytkowana; większość populacji jest skupiona na zabagnionych, zarastających trzciną łąkach i nieużytkach na terenie rezerwatu Świdwie, oraz na dużych kompleksach trwałych użytków zielonych na południe od rezerwatu (tzw. Bagno Gytia, Bagna Łęgowskie), choć pojedyncze pary obserwowano także na łąkach zlokalizowanych na obrzeżach ostoi)

• izolacja: ocena C

(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A127 żuraw *Grus grus*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

• populacja: ocena C (gatunek regularnie lęgowy, wykazujący stały wzrost liczebności w obszarze; ostatnie inwentaryzacje przeprowadzone w całym OSO w sezonie lęgowym w 2020 roku pozwoliły na oszacowanie ilości lęgowych żurawi na 74-92 par, w 2021 r. odnotowano zbliżoną liczebność na poziomie 82-93 par; populacja lęgowa żurawia w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie stanowi poniżej 0,5% populacji krajowej, jednak charakteryzuje się bardzo dużym zagęszczeniem gatunku na niewielkim obszarze oraz stabilnym, wzrostowym trendem, co wskazuje na znaczenie ostoi w ochronie lokalnych, rojących na utrzymanie populacji)

• stan zachowania: ocena B, stopień zachowania siedliska: II (duża ilość żerowisk wraz z dogodną ilością miejsc do gniazdowania)

• izolacja: ocena C

(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A127 żuraw *Grus grus*, pop. migrująca

Ocena ogólna: C, w tym:

• populacja: ocena C (gatunek regularnie zatrzymujący się podczas przelotów w ostoi; na tle całej migrującej przez Polskę populacji żurawia, notowane w obszarze zgrupowania nie są imponujące (250-1000 os.), tym niemniej stanowią przedmiot ochrony z uwagi na wielkość obszaru, jego położenie na trasach przemieszczania się gatunku, dobre perspektywy utrzymania odpowiednich siedlisk oraz lokalizację tak w obszarze, jak i w sąsiednich ostojach populacji lęgowych)

- stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (obecność rozlewisk i mokradeł w otoczeniu dużych kompleksów gruntów rolnych; obszary wykorzystywane jako żerowiska obejmują głównie grunty orne zlokalizowane pomiędzy m. Stolec, Rzędziny i rezerwatem Świdwie, natomiast funkcję noclegowisk pełnią w szczególności zalewowe tereny na południe od rezerwatu (tzw. Bagno Gytia – zalane trzcinowisko otoczone pasem olsów, i zalewowe łąki zlokalizowane na wschód od Rzędzin), oraz obrzeża samego rezerwatu)
- izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A075 bielik *Haliaeetus albicilla*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (strefy ochrony tego gatunku zlokalizowane są we wschodniej części ostoi; lokalna populacja utrzymuje się na poziomie 1-3 par od wielu lat, co wskazuje na dobre uwarunkowania dla tego gatunku w obszarze; pomimo że liczebność nie przekracza 0,5% populacji krajowej, stabilność tej małej populacji, w połączeniu z charakterem obszaru, wykorzystywanym także prawdopodobnie przez pary zasiedlające sąsiednie obszary Natura 2000, w których gatunek ten stanowi przedmiot ochrony (Ueckermünder Heide DE2350401 oraz Ostoję Wkrzańską PLB320014), uzasadniają uznanie bielika za przedmiot ochrony obszaru)
- stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (znaczna liczba zbiorników wodnych z bogatą roślinnością szuwarową i łożowiskami, duża dostępność dogodnych siedlisk lęgowych i bogatych żerowisk)
- izolacja: ocena C
(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A272 podróżniczek *Luscinia svecica*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: B, w tym:

- populacja: ocena B (zdecydowana większość par lęgowych skupiona jest wokół terenu jeziora Świdwie i okalających go szuwarów i łożowisk, co sprawia że rezerwat Świdwie jest jednym z największych ostoi tego gatunku na Pomorzu Zachodnim; obecnie lokalna populacja szacowana jest na 50-70 par lęgowych, stanowiąc 3,3-4,5% populacji krajowej)
- stan zachowania: ocena A, stopień zachowania siedliska: II (duża liczba, łożowisk i trzcinowisk z zaroślami wierzbowymi)
- izolacja: ocena C
(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A073 kania czarna *Milvus migrans*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (dane archiwalne i wykonane w ostatnich latach inwentaryzacje wskazują na stabilną pozycję lokalnej populacji kani czarnej w obszarze; aktualnie wielkość populacji oszacowano na poziomie 2-4 par lęgowych, oscylując w okolicy 0,5% populacji krajowej – gatunek pozostaje na liście przedmiotów ochrony z uwagi na duże zagęszczenie w obszarze, status gatunku (nieliczna populacja krajowa, szacowana w latach 2013-2018 na 600-1000 par lęgowych, wpis na czerwoną listę ptaków Polski w kategorii NT – bliskie zagrożenia), jak również z uwagi na występowanie w obszarze siedlisk dogodnych dla gatunku oraz obserwacje żerujących ptaków w granicach obszaru; ostoja Jezioro Świdwie funkcjonalnie jest połączona z sąsiadującą Ostoją Wkrzańską PLB320014, w której gatunek ten stanowi przedmiot ochrony)
- stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (mozaika siedlisk tworząca dogodne żerowiska dla gatunku, dostępność potencjalnych miejsc lęgowych)
- izolacja: ocena C
(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A074 kania ruda *Milvus milvus*, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (dane archiwalne i wykonane w ostatnich latach inwentaryzacje wskazują na stabilną pozycję lokalnej populacji kani rudej w obszarze; wielkość populacji gatunku w ostoi oszacowano szacuje się na poziomie 4-5 par lęgowych, co stanowi poniżej 0,5% populacji krajowej - gatunek pozostaje na liście przedmiotów ochrony z uwagi na wysokie zagęszczenie na terenie obszaru, niską liczebność krajową (cała polska populacja lęgowa szacowana była w latach 2013-2018 na 1500-2100 par lęgowych), jak również z uwagi na rolę żerowiska, oraz wykorzystywania obszaru przez osobniki zasiedlające sąsiedni obszar Natura 2000 (Ostoją Wkrzańską PLB320014), w której gatunek ten stanowi przedmiot ochrony)
- stan zachowania: ocena C, stopień zachowania siedliska: II (mozaika siedlisk tworząca dogodne żerowiska dla gatunku, dostępność potencjalnych miejsc lęgowych)
- izolacja: ocena C
(populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A120 zielonka Zapornia (daw. Porzana) parva, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: B, w tym:

- populacja: ocena B (siedliska gatunku zlokalizowane są w centralnej części ostoi, przy czym zdecydowana większość populacji skupiona jest wokół jeziora Świdwie (najliczniej zasiedla rozległe szuwary pomiędzy częściami „A” i „B” jeziora); lokalne warunki siedliskowe sprawiają, że rezerwat Świdwie jest najważniejszym obszarem łągowym zielonki na Pomorzu, i jednym z najważniejszych obszarów Natura 2000 w Polsce; w odniesieniu do danych z lat 2013-2018, szacujących całkowitą liczebność tego gatunku na 1500-2000 odżywiających się samców, populacja łągowa zielonki w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie stanowi średnio ok. 1,6 – 2,1% populacji krajowej)
- stan zachowania: ocena A, stopień zachowania siedliska: I (elementy doskonale zachowane - znaczne powierzchnie roślinności szuwarowej w obszarze, w szczególności w obrębie misy jeziora Świdwie)
- izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A119 kropiatka Porzana porzana, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: C, w tym:

- populacja: ocena C (najliczniej stwierdzana na łąkach i turzycowiskach na wschód od m. Rzędziny oraz wokół jeziora Świdwie; w odniesieniu do danych z lat 2013-2018, szacujących całkowitą liczebność tego gatunku na 3000-5000 odżywiających się samców, populacja łągowa zielonki w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie stanowi średnio ok. 0,4-0,65% populacji krajowej)
- stan zachowania: ocena B, stopień zachowania siedliska: II (elementy dobrze zachowane – obecność dużych kompleksów podmokłych, użytkowanych ekstensywnie trwałych użytków zielonych oraz turzycowisk)
- izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

A118 wodnik Rallus aquaticus, pop. rozrodcza

Ocena ogólna: B, w tym:

- populacja: ocena B (gatunek stwierdzanych przy zbiornikach wodnych i na terenach podmokłych w całej ostoi, jednak ponad 90% populacji skupiona jest w rezerwacie Świdwie, gdzie jego zagęszczenie nad jeziorem Świdwie należy do wyjątkowo wysokich zarówno w skali Polski, jak i Europy; w odniesieniu do danych z lat 2013-2018, szacujących całkowitą liczebność tego gatunku na 10 000-20 000 par łągowych, obecnie populacja wodnika w obszarze Natura 2000 Jezioro Świdwie stanowi średnio ok. 1,5-3,0% populacji krajowej)
- stan zachowania: ocena B, stopień zachowania siedliska: II (dobra dostępność zbiorników wodnych i terenów podmokłych z okalającymi je szuwarami)
- izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania)

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	A02.01		i
H	E01.03		i
H	J02.01		i
M	A03.03		i
M	B02.02		i
M	G01.03		i
H	I01		i
H	M01.02		i
Oddziaływania pozytywne			
	Działania, zarządzanie	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /

Poziom	[kod]	[kod]	zewnątrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = sredni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1) Czeraszkiwicz R., Kalisiński M. 1993. Ostoje ptaków w Polsce – Pomorze Zachodnie. Aktualne dane z lat 1987-1993. OTOP/Szczecińska Stacja Ornitologiczna IE PAN "Świdwie", Szczecin; mat. niepubl.;2) Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. (red.). 1994. Ostoje Ptaków w Polsce. OTOP, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Gdańsk;3) Staszewski A., Czeraszkiwicz R. 2000. Awifauna lęgowa rezerwatu „Świdwie” i okolic w latach 1990-1998. Notatki Ornitologiczne 41: 115-138;4) Siemiński W., Janicki D., Zyska P., 2002. Operat szczegółowy ochrony ekosystemów wodnych ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej do planu ochrony rezerwatu „Świdwie”. BKP, Szczecin; mat. niepubl.;5) Pakalski J., Nosowicz J. 2003. Operat ochrony szaty roślinnej do planu ochrony rezerwatu „Świdwie”. BKP, Szczecin; mat. niepubl.;6) Rutkowski P. 2003. Operat szczegółowy w zakresie ekosystemów leśnych do planu ochrony rezerwatu „Świdwie”. BKP, Szczecin; mat. niepubl.;7) Zyska P., Janicki D., Kopec K., Kościów R., Olszanowski K., Pieszko R., Szmigielska M. 2003. Operat ochrony fauny do planu ochrony rezerwatu „Świdwie”. BKP, Szczecin; mat. niepubl.;8) Czeraszkiwicz R., Oleksiak A. (red.) 2004. Ptaki wodno-błotne na Pomorzu Zachodnim. Wyniki liczeń w sezonie 2003/2004, ekologia i ochrona. Projekt przyrodniczo-łowiecki, ZTO-PZŁ Szczecin;9) Piątkowska D., Charkiewicz R., Torbe M., Zarzycka J., Zych A. 2005. Operat generalny do planu ochrony rezerwatu przyrody „Świdwie” na lata 2005–2025. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie. Szczecin;10) Ławicki Ł., Kajzer Z., Jasiński M. 2007. Gniazdowanie perkoza rdzawoszyjowego *Podiceps grisegena* i zausznika *Podiceps nigricollis* na Pomorzu Zachodnim. Notatki Ornitologiczne 48: 174-182;11) Bosiacka B., Więclaw H., Wilhelm M. 2010. Opracowanie i wdrożenie zasad monitoringu flory i mykoflory (część botaniczna) rezerwat przyrody Świdwie. RDOŚ Szczecin, mat. niepubl.;12) Dąbkowski P., Szlauer-Łukaszewska A., Zawal A. 2010. Inwentaryzacja wybranych grup bezkręgowców rezerwatu Świdwie. RDOŚ Szczecin, mat. niepubl.;13) Jasiński M., Staszewski A. 2010. Awifauna rezerwatu „Świdwie”. Sprawozdanie z monitoringu przeprowadzonego w okresie wrzesień 2009 - sierpień 2010 oraz wytyczne metodyczne do prowadzenia monitoringu. RDOŚ Szczecin, mat. niepubl.;14) Ławicki Ł., Staszewski A., Czeraszkiwicz R. 2010. Wędrownka i zimowanie gęsi zbożowej *Anser fabalis* i gęsi białoczelnej *A. albifrons* na Pomorzu Zachodnim w latach 1991-2008. *Ornis Polonica* 51: 93-106;15) Ławicki Ł., Wylegała P., Wuczyński A., Smyk B., Lenkiewicz W., Polakowski M., Kruszyk R., Rubacha S., Janiszewski T. 2012. Rozmieszczenie, charakterystyka i status ochronny noclegowisk gęsi w Polsce. *Ornis Polonica* 53: 23-38;16) Jasnowska J. (red). 2013. Rezerwat przyrody Jezioro Świdwie 1963-2013 (I wydanie specjalne z okazji 50-lecia rezerwatu „Świdwie”). RDOŚ w Szczecinie, Szczecin;17) Sikora A., Ławicki Ł., Kajzer Z., Antczak J., Kotlarz B. 2013. Rzadkie ptaki lęgowe na Pomorzu w latach 2000-2012. *Ptaki Pomorza* 4: 5-81;18) Antczak

J., Sikora A., Kajzer Z., Zieliński P. 2015. Rozmieszczenie i liczebność lęgowych mew i rybitw Laridae na Pomorzu. Ptaki Pomorza 5: 5-31;19) Sikora A., Ławicki Ł., Wylegała P., Lenkiewicz W. 2015. Liczebność i rozmieszczenie żurawi *Grus grus* na jesiennych noclegowiskach w Polsce w latach 2009-2013. Ornithologica 56: 1-15;20) Wilhelm M., Bańkowska A., Czerniawski R., Jarzowski M., Jasiński M., Pietrzak L., Rek T., Sotek Z., Stasińska M., Rutkowska M. 2018. Dokumentacja planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Świdwie”. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin; mat. niepubl.;21) Chodkiewicz T., Chylarecki P., Sikora A. Wardecki Ł. Bobrek R., Neubauer G., Marchowski D., Dmoch A., Kuczyński L. 2019. Raport z wdrażania art. 12 Dyrektywy Ptasiej w Polsce w latach 2013-2018: stan, zmiany, zagrożenia. Biuletyn Monitoringu Przyrody 20: 1-80;22) Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. Czerwona lista ptaków Polski. OTOP, Marki;23) Bartoszewicz M. 2021. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach województwa zachodniopomorskiego: Jezioro Świdwie PLB320006. Inwentaryzowane przedmioty ochrony: żuraw *Grus grus*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, gęś białoczelna *Anser albifrons* – populacje migrujące. Ekspertyzy przyrodnicze Magdalena Bartoszewicz, Słońsk; mat. niepubl.;24) Guentzel S., Ławicki Ł. 2021. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach województwa zachodniopomorskiego: Jezioro Świdwie PLB320006. Inwentaryzowane przedmioty ochrony: bączek *Ixobrychus minutus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, kszysk *Gallinago gallinago*, rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, samotnik *Tringa ochropus*, łączak *Tringa glareola* – pop. migrująca, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, mewa mała *Larus minutus*. Eco-Expert, Szczecin; mat. niepubl.;25) Guentzel S., Ławicki Ł. 2021. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach województwa zachodniopomorskiego: Jezioro Świdwie PLB320006. Inwentaryzowane przedmioty ochrony: bocian biały *Ciconia ciconia*, gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, wodnik *Rallus aquaticus*, kropiatka Porzana porzana, zielonka Porzana parva, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, podróżniczek *Luscinia svecica*, żuraw *Grus grus*. Eco-Expert, Szczecin; mat. niepubl.;26) Guentzel S., Ławicki Ł. 2021. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach województwa zachodniopomorskiego: Jezioro Świdwie PLB320006. Inwentaryzowane przedmioty ochrony: bocian czarny *Ciconia nigra*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, rybołów *Pandion haliaeetus*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*. Eco-Expert, Szczecin.27) GIOŚ - Monitoring Ptaków Polski wykonywany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (<http://monitoringptakow.gios.gov.pl/PM-GIS/>).28) Dokumentacja do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 – RDOŚ Szczecin; mat. niepubl.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	12.59				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Świdwie	+	12.59

na poziomie międzynarodowym:

Rodzaj	Nazwa obszaru	Rodzaj	Pokrycie [%]

ramsar	Rezerwat przyrody "Jezioro Świdwie"	+	12.59

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1924) Link: https://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/legalact/2014/1924/
		Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1515) Link: https://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/legalact/2017/1515/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)